

Høringsnotat

Forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)
(Tilskud til inklusion af elever med særlige behov på frie skoler m.v.)

1. Indledning

Udkast til lovforslag blev den 26. september 2012 sendt i høring hos 36 myndigheder og organisationer m.v. og offentliggjort på Høringsportalen. Af de 36 har 18 afgivet høringssvar. I 16 af høringssvarene er der bemærkninger til lovforslaget. En liste med angivelse af, hvem der har svaret, og hvem der har afgivet bemærkninger, vedlægges høringsnotatet.

Ministeriet for Børn og Undervisning vurderer, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget, men dog til enkelte justeringer i lovforslagets bemærkninger.

2. Indkomne bemærkninger til lovforslaget

2.1. Generelle bemærkninger

Der er i høringssvarene generelt tilslutning til lovforslagets intention om styrkelse af inklusion på de frie skoler.

2.2. Bemærkninger til lovforslagets § 1 (friskoler og private grundskoler m.v.)

2.2.1. Forslaget som helhed

Dansk Friskoleforening, Danmarks Privatskoleforening, Deutscher Schul- und Sprachverein, Foreningen af Kristne Friskoler, Lilleskolerne og Private Gymnasier og Studenterkurser kan tilslutte sig det foreliggende udkast til lovændring, som, hvad tilskudsvilkår angår, svarer til de frie grundskoleforeningers indstilling til Ministeriet for Børn og Undervisning.

2.2.2. Skolernes pligt til inklusion

Danmarks Lærerforening finder det vanskeligt at vurdere, om lovforslaget bidrager til at øge inklusion på de frie skoler, om lovforslaget sikrer, at inklusionsmidler gives til de skoler, hvor der er elever med behov for støtte, og hvordan ministeriet agter at kontrollere, at skolerne leverer de inklusionstiltag, der ligger til grund for tilskud til inklusion. Endvidere udtrykker Danmarks Lærerforening bekymring for arbejds- og undervisningsmiljøet. Danmarks Lærerforening foreslår, at regelændringerne tages op til en samlet vurdering i forbindelse med udløb af de midlertidige ordninger.

Frie Skolers Lærerforening udtrykker bekymring for, om lovforslaget vil styrke inklusion på frie skoler.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Med den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 3, stk. 1, nr. 2, indføres en pligt til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på frie grundskoler, og den foreslåede tilskudsordning er udtryk for en midlertidig, toårig tilskudsomlægning, som foreslås indført med henblik på at afbøde utilsigtede økonomiske konsekvenser for skolerne af det nye specialundervisningsbegreb. Ministeriet for Børn og Undervisning vil følge udviklingen i inklusionen af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og udviklingen i tilskuddene hertil med henblik på, at erfaringerne med inklusionen på de frie grundskoler, erfaringerne med den foreslåede tilskudsmodel og erfaringerne med inklusion i folkeskolen kan indgå i grundlaget for en permanent model for tilskud til inklusion af elever.

Danske Handicaporganisationer er bekymret for, om tilskudsmodellen i den beskrevne udformning vil bidrage til en styrket inklusion, og bekymret for, at skoler, der tager et socialt ansvar ved at have en forholdsmæssigt høj andel af elever med særlige behov, bliver underkompenseret og dermed "straffet" økonomisk, mens skoler uden eller med få elever med særlige behov vil opleve en økonomisk forbedring.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Den foreslåede – midlertidige – ordning har netop til formål at afbøde utilsigtede økonomiske konsekvenser for skolerne af det nye specialundervisningsbegreb. Med henblik på at skolerne skal kunne omstille sig til de nye forhold, indgår det således som et element i ordningen, at de enkelte skoler i skoleårene 2013-14 og 2014-15 får henholdsvis 75 pct. og 50 pct. af gennemsnittet af det tilskud, som de hver især fik udbetalt i de tre foregående skoleår. Derudover får alle skoler tildelt et inklusionstilskud på 70.000 kr. og – i 2014-15 – en inklusionstakst på 300 kr. pr. årselev.

Ministeriet bemærker endvidere, at den gældende bestemmelse i friskolelovens § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, for svært handicappede elever, der ikke har behov for støtte i mere end 9 timer om ugen, vil berettige skolerne til tilskud til dækning af praktisk medhjælp, hjælpemidler og befordring i samme udstrækning som hidtil.

2.2.3. Opfølgning på den foreslåede ordning

Danske Handicaporganisationer finder, at det for at undgå negative afledte effekter af omlægningen af tilskud er vigtigt, at der i forbindelse med evalueringen af tilskudsmodellen og udviklingen af en permanent tilskudsmodel bliver fulgt op på udviklingen i andelen af elever med særlige behov på de frie grundskoler med fokus på, om modellen har understøttet inklusion. Danske Handicaporganisationer forventer at blive inddraget i drøftelser på baggrund af evalueringen.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet vil drage omsorg for, at Danske Handicaporganisationer bliver inddraget i drøftelser om fastlæggelsen af den permanente tilskudsmodel for inklusion. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har i brev af 28. september 2012 til Danske Handicaporganisationer understreget, at styrelsen vil følge op på lovforslaget og herunder følge udviklingen i inklusion på de frie skoler, og at styrelsen i sammenhæng hermed agter at invitere Danske Handicaporganisationer til et møde vedrørende opfølgning på lovforslaget.

Dansk Friskoleforening, Danmarks Privatskoleforening, Deutscher Schul- und Sprachverein, Foreningen af Kristne Friskoler, Lilleskolerne og Private Gymnasier og Studenterkurser foreslår i deres fælles høringsvar, at lovforslag om en fornyet model for tilskud til specialundervisning og lovforslag om en permanent model for tilskud til inklusion af elever, som ikke længere er omfattet af specialundervisningsbegrebet, fremsættes samtidig i efteråret 2014, frem for at der – som det er stillet i udsigt i det udsendte høringsudkast – fremsættes lovforslag om en fornyet model for tilskud til specialundervisning i folketingsåret 2013-14 og lovforslag om en permanent model for tilskud til inklusion af elever, som ikke længere er omfattet af specialundervisningsbegrebet, i folketingsåret 2014-15. En samtidig fremsættelse af begge lovforslag vil efter skoleforeningernes opfattelse i højere grad give mulighed for at vurdere de to forslag i tidsmæssig sammenhæng og kunne medføre en samlet implementering på skolerne.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet kan tilslutte sig, at lovforslag om tilskud til specialundervisning og lovforslag om en permanent model for tilskud til inklusion af elever, som ikke længere er omfattet af specialundervisningsbegrebet, fremsættes samtidig i folketingsåret 2014-15. Lovforslagets bemærkninger er justeret i overensstemmelse hermed.

KL ønsker at blive inddraget i arbejdet med fastlæggelsen af den permanente tilskudsmodel for inklusion, som forventes fremsat for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet er enig i, at kommunernes synspunkter kan være af betydning for det kommende arbejde. KL vil derfor blive hørt over spørgsmål om tilskudsmæssige forhold, erfaringer med inklusion og specialundervisning og andet af relevans for det kommende analysearbejde.

2.2.4. Krav om særskilt redegørelse for anvendelse af tilskud til inklusion

Danmarks Lærerforening foreslår, at den foreslåede hjemmel i friskolelovens § 11 a, stk. 3, til at fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion udnyttes til at sikre, at alle elever modtager den undervisning, de har behov for, at der er overensstemmelse mellem de tilskudsudløsende planer og den faktisk afholdte undervisning, og at der er tilstrækkeligt grundlag for at føre et betryggende tilsyn med skolerne anvendelse af tilskuddene.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den foreslåede hjemmel til at fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion bl.a. påtænkes anvendt til fastsættelse af det nærmere indhold af den redegørelse, skolen efter den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 11 a, stk. 2, skal afgive, herunder om hvilke inklusionsforanstaltninger skolen har iværksat, og hvor mange elever der har deltaget heri.

Dansk Friskoleforening, Danmarks Privatskoleforening, Deutscher Schul- und Sprachverein, Foreningen af Kristne Friskoler, Lilleskolerne og Private Gymnasier og Studenterkurser henstiller, at den særskilte redegørelse for tilskuddenes anvendelse, som skolen efter den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 11 a, stk. 2, skal afgive, skal kunne afgives i en kortfattet og præcis form, som er

omfattet af revisors attestation, og at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i friskolelovens § 11 a, stk. 3, ikke forventes anvendt til etablering af et omfattende kontrolsystem. Skoleforeningerne finder, at det, hvis intentionen om vellykket inklusion af elever med særlige behov skal lykkes, er af afgørende betydning, at skolerne får en udstrakt grad af frihed til at udvikle de mest hensigtsmæssige former, som tager hensyn til den enkelte skoles pædagogiske praksis.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Der tilstræbes en enkel og ubureaukratisk administration af tilskudsmidlerne, og ministeriet vil have dette mål for øje ved udformningen af de nærmere regler om tilskuddene, som ministeren efter den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 11 a, stk. 3, bemyndiges til at fastsætte.

FSR – danske revisorer spørger, om den særskilte redegørelse, som skolerne i medfør af den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 11 a, stk. 2, skal afgive, skal foreligge som en særskilt note til årsregnskabet eller som en del af årsberetningen.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Spørgsmålet vil blive nærmere reguleret ved administrative regler udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 11 a, stk. 3, hvorefter børne- og undervisningsministeren bemyndiges til at udstede nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud og om skolens redegørelse efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 11 a, stk. 2.

2.2.5. Lærernes og skoleledernes mulighed for at varetage inklusionsopgaven

Frie Skolers Lærerforening foreslår, at der tages højde for lærernes, børnehaveklasseledernes og skoleledernes mulighed for at erhverve de nødvendige forudsætninger for inklusion og eventuelt afsættes midler hertil.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

De frie skoler er forpligtet til at løfte inklusionsopgaven. Staten yder tilskud til skolernes aktiviteter, herunder både i form af undervisningstaxametre og i form af tilskud til inklusion. Det er op til de frie grundskoler inden for tilskuddene at sørge for, at lærere og forstandere får mulighed for at erhverve sig de nødvendige forudsætninger for inklusion.

2.2.6. Samarbejdet med PPR

Landssamrådet af PPR-chefer finder, at der, hvis intentionerne bag inklusionslovgivningen skal bære frugt, vil være et væsentligt behov for fortsat faglig sparring og kompetenceudvikling, og at PPR vil være en væsentlig samarbejdspartner i den forbindelse.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det følger af friskolelovens § 3, stk. 4, at skolekommunen skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning. Hvis en elevs skolesituation giver anledning til bekymring, kan en skoleleder efter samråd med eleven og forældrene indstille eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering, selv om eleven ikke anses for at have behov for specialpædagogisk bistand. Ligeledes har forældrene mulighed for at anmo-

de skolelederen om en pædagogisk-psykologisk vurdering af eleven, hvis de mener, at der er behov herfor.

2.2.7. Andre emner

Dansk Friskoleforening, Danmarks Privatskoleforening, Deutscher Schul- und Sprachverein, Foreningen af Kristne Friskoler, Lilleskolerne og Private Gymnasier og Studenterkurser bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at en fri grundskole ikke kan godkendes som en specialskole, og at der ikke kan oprettes specialklasser på frie grundskoler, og noterer sig, at denne forudsætning ikke er angivet som forudsætning for det videre arbejde med at fastlægge kommende rammer for specialundervisningen på frie grundskoler. Skoleforeningerne er tilfredse med, at denne begrænsning ikke er indskrevet i lovforslaget, da alle skoleforeninger er meget interesseret i at få beskrevet muligheder for at undgå denne indsnævring af de pædagogiske muligheder, som i praksis har vist sig at skabe gråzoner, der ikke kan fastholdes i det lange løb.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

En fri grundskole efter gældende ret ikke kan godkendes som en specialskole, og lovforslaget indebærer ikke ændringer i retstilstanden på dette punkt.

FSR – danske revisorer spørger, om den foreslåede ordning indebærer, at en forælder kan kræve, at en konkret elev skal have supplerende undervisning eller anden faglig støtte.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det fremgår af lovbemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i friskolelovens § 3, stk. 1, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, at det er skolelederen, der træffer beslutning om supplerende undervisning og anden faglig støtte.

FSR - danske revisorer bemærker endvidere, at det ikke fremgår, om ministeriet selv beregner de gennemsnitlige tilskud til specialundervisning af elever med støtte i mindre end 9 ugentlige timer for skoleårene 2009-2010, 2010-2011 og 2011-12 for den enkelte skole. Det bemærkes videre, at det ikke fremgår, om grænsen på de 9 ugentlige timer er ud fra det ansøgte timetal eller ud fra det bevilgede. Det bemærkes videre, at det ikke er klart, hvordan det skal forstås, når det i lovforslagets bemærkninger anføres, at "de opgjorte støttebeløb opreguleres, så de svarer til et samlet beløb på 120 mio. kr."

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet er ansvarligt for at beregne gennemsnittet af de tilskud, som i skoleårene 2009-2010, 2010-2011 og 2011-12 er ydet til specialundervisning til elever med behov for støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer.

Det gennemsnit, som de 75 henholdsvis 50 pct. beregnes af, fastsættes på grundlag af de tilskud, som i skoleårene 2009-10, 2010-11 og 2011-12 er udbetalt på baggrund af ansøgninger om tilskud til støtte i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer. Dette er tilføjet i lovforslagets bemærkninger.

Det er ligeledes i bemærkningerne til lovforslaget præciseret, at de opgjorte gennemsnit af støttebeløbene for skoleårene 2009-2010, 2010-2011 og 2011-12 opreguleres, så de svarer til et samlet beløb på 120 mio. kr., inden beregningen af tilskuddene på henholdsvis 75 og 50 pct.

2.3. Bemærkninger til lovforslagets § 2 (efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler)

2.3.1. Forslaget som helhed

Efterskoleforeningen bemærker, at lovforslaget er blevet til i et grundigt samarbejde mellem ministeriet og de frie kostskoler og finder, at foreningens ønsker i vid udstrækning er imødekommet, samt at der er i lovforslagets bemærkninger er lagt op til, at udestående punkter tages op i efteråret 2012.

Foreningen af Frie Fagskoler tilslutter sig intentionerne omkring størst mulig integration af elever med særlige læringsudfordringer. Foreningen bemærker, at den overordnet kan tilslutte sig den foreslåede ordning.

2.3.2. Skolernes pligt til inklusion

Efterskoleforeningen er generelt positiv over for lovudkastet men finder dog, at begrebet "faglig støtte" i den foreslåede bestemmelse i lov om frie kostskolers § 3 a bør ændres til "støtte" for at præcisere, at inklusionstiltag kan være andet end faglig støtte. Endvidere finder foreningen, at begrebet "personlig assistance" i lovens § 3 a, 2. pkt., er svært gennemskueligt, idet det henviser til lovbemærkningerne til lov nr. 379 af 28. april 2012, der fastlagde den nye afgrænsning af specialundervisningsbegrebet, samt da der med lovforslaget foreslås en bemyndigelse til børne- og undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion på de frie skolers område. Foreningen foreslår bestemmelsen uddybet.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Fra skoleåret 2013-14 gælder også på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler det specialundervisningsbegreb, som fra skoleåret 2012-13 har været gældende i folkeskolen, jf. lov nr. 379 af 28. april 2012. Med den foreslåede bestemmelse i lov om frie kostskolers § 3 a, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås der indføjet en pligt til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på frie kostskoler. Den foreslåede bestemmelse i lovens § 3 a skal ses i tæt sammenhæng med bestemmelsen i § 3 a, 1. pkt., i folkeskoleloven, hvorefter "Børn, der har brug for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, skal tilbydes supplerende undervisning eller anden faglig støtte i henhold til § 5, stk. 6. Hvis der er behov herfor, skal der gives personlig assistance, der kan hjælpe barnet til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen." Efterskoleforeningens forslag ville indebære en udvidelse af den foreslåede § 3 a i forhold til folkeskoleloven.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 24 a, stk. 6, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, med en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud, om skolens evaluering og om skolens særskilte redegørelse om anvendelse af tilskuddene, tænkes anvendt til at indføre bestemmelser i bekendtgørelse om tilskud til folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. bekendtgørelse nr. 807 af 19. juli

2012, om f.eks. hvorledes tilskud til inklusion beregnes og om det nærmere indhold af redegørelsen, herunder om hvilke inklusionsforanstaltninger skolen har iværksat, og hvor mange elever der har deltaget heri. Den foreslåede bemyndigelse i lovens § 24 a, stk. 6, er nærmere beskrevet i de specielle bemærkninger til denne bestemmelse, jf. bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 4.

Ministeriet finder således ikke anledning til at ændre den foreslåede formulering af lovens § 3 a.

FSR – danske revisorer spørger, om en forælder kan kræve, at en konkret elev skal have supplerende undervisning eller anden faglig støtte.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det fremgår af lovbemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i lovens § 3 a, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, at det er forstanderen, der træffer beslutning om supplerende undervisning og anden faglig støtte.

2.3.3. Den foreslåede model for tilskud til inklusion

Efterskoleforeningen finder det ønskeligt, at formuleringen ”undervisning og samvær” indgår i § 24 a, stk. 3 og 6, idet tilskud til inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler dækker aktiviteter inden for såvel undervisning som samvær.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

De foreslåede bestemmelser i lov om frie kostskolers § 24 a, stk. 3 og stk. 6, skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovens § 3 a. Efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler tilbyder som frie kostskoler kurser, der indebærer såvel undervisning som samvær, jf. § 1, stk. 1, i lov om frie kostskoler, og staten yder tilskud til skolernes kurser omfattet af § 1, stk. 1, i loven. Tilskud ydet af staten til skolens aktiviteter er således ydet til skolens samlede aktiviteter, herunder såvel undervisning som samvær, jf. § 1, stk. 1, i lov om frie kostskoler, idet formålene med tilskuddene forudsættes opfyldt, jf. § 18, stk. 1, i loven. Ministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre de foreslåede bestemmelser i lovens § 24 a, stk. 3 og 6.

Danmarks Lærerforening finder ikke, at forslaget om et mindstekrav på 5 inklusionselever som betingelse for tilskud til inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler vil fremme inklusion, eftersom nogle skoler ikke har elever med støttebehov, mens andre skoler kun har elever med almene eller generelle indlæringsvanskeligheder.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Kravet om mindst 5 inklusionselever sikrer et vist volumen i en skoles inklusionstilbud, før skolen modtager særskilt tilskud til inklusion. Af hensyn til skolernes mulighed for omstilling af deres virksomhed foreslås i lovforslaget en overgangsordning, så skolernes månedlige tilskud i perioden 1. august til 31. december 2013 til støtte til elever med støttebehov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer svarer til det gennemsnitlige månedlige tilskud ydet i perioden 1. august 2012 til 31. december 2012 for denne elevgruppe. For finansåret 2014 etableres endvidere en overgangsordning, hvorefter en skole i skoleåret 2012-13 blot skal have haft 3 inklusionsårslever for at opfylde betingelsen for at modtage in-

klusionstilskud i 2014. Samlet set vurderes disse overgangsordninger at give skolerne mulighed for at kunne omstille deres virksomhed.

Det skal endvidere bemærkes, at der til efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud fortsat ydes tilskud til skolerne til støtte til elever med et støttebehov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer efter den hidtidige ordning for specialundervisning m.v. I efteråret 2012 vil ministeriet i dialog med skoleforeningerne klarlægge grundlaget for en ny tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning på skoler med et samlet særligt undervisningstilbud.

Danske Handicaporganisationer finder det positivt, at frie skoler forpligtes til at inkludere elever med særlige behov. Danske Handicaporganisationer er dog bekymret for, om tilskudsmodellen i den beskrevne udformning vil bidrage til inklusion.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Den foreslåede ordning har netop til formål at afbøde utilsigtede økonomiske konsekvenser for skolerne af det nye specialundervisningsbegreb. I forhold til Danske Handicaporganisationers bemærkninger om tilskudsmodellen, skal ministeriet bemærke, at den foreslåede tilskudsmodel er baseret på en række betingelser, som skal opfyldes af den enkelte skole, for at skolen kan få tilskud til inklusion. Skolen skal f.eks. have et inklusionstilbud, have mindst 5 inklusionsårselever og forældreunderskrevne planer for inklusionstiltag for den enkelte elev, samt have afgivet en særskilt redegørelse for inklusionsmidlernes anvendelse i forbindelse med skolens årsregnskab.

Ministeriet skal endvidere bemærke, at den gældende bestemmelse i § 25, stk. 2, i lov om frie kostskoler for svært handicappede elever, der ikke har behov for støtte i mere end 9 timer om ugen, vil berettige skolerne til tilskud til dækning af lærertimer, praktisk medhjælp og hjælpemidler i samme udstrækning som hidtil.

FSR – danske revisorer spørger, om lovbemærkningerne vedrørende fastsættelse af inklusionstaksten på baggrund af en for finansåret fastsat bevilling og aktiviteten i skoleåret, der slutter i året før finansåret, skal forstås således, at inklusionstaksten kan variere op og ned ud fra aktiviteten i det afsluttede skoleår.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Efter overgangsordningens ophør fastsættes inklusionstaksten på baggrund af en fastsat bevilling og aktiviteten i skoleåret, der slutter året før finansåret. Herefter pl-reguleres taksten fra finansår til finansår inden for rammerne af den for finansårets fastsatte bevilling.

Sker der væsentlige ændringer i den generelle aktivitetsudvikling på henholdsvis efterskoler og husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, justeres den fastsatte bevilling for den enkelte skoleform i overensstemmelse hermed. Hvis der kun er tale om en mindre aktivitetsstigning, der ikke giver anledning til, at bevillingen justeres tilsvarende, vil det i princippet kunne medføre en mindre nedjustering af taksten. Takstændringer vil dog kun være gældende for det kommende finansår og dermed vil der ikke kunne forekomme efterreguleringer, da taksten fastsættes for et givet finansår på baggrund af en fastsat bevilling og en gennemført aktivitet.

2.3.4. Særskilt redegørelse for tilskud til inklusion

Efterskoleforeningen bemærker, at den foreslåede særskilte redegørelse skal fremgå af skolens årsrapport og ikke af årsregnskabet.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Baggrunden for, at den særskilte redegørelse i den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, foreslås at skulle indgå i årsregnskabet er, at lov om frie kostskoler alene indeholder bestemmelser om årsregnskabet (§ 39 og 52), men ikke bestemmelser om årsrapporten. På baggrund af Efterskoleforeningens bemærkning er lovforslagets bemærkninger i afsnit 2.1.2.2. justeret, således at det også heraf fremgår, at den særskilte redegørelse for inklusionsmidlernes anvendelse skal indgå i skolens årsregnskab.

FSR – danske revisorer spørger, om den særskilte redegørelse skal foreligge som en særskilt note til årsregnskabet eller som en del af årsberetningen. FSR stiller herudover en række spørgsmål til omfanget af revisors kontrol af den særskilte redegørelse for skolens anvendelse af tilskud ydet til inklusion af elever med særlige behov.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Spørgsmålet vil blive nærmere reguleret ved administrative regler udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse i lov om frie kostskolers § 24 a, stk. 6, hvorefter børne- og undervisningsministeren be- myndiges til at udstede nærmere regler om tilskud til inklusion, herunder om betingelser for og beregning af tilskud og om skolens redegørelse efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 24 a, stk. 1.

2.3.5. Evaluering og revision af tilskudsmodellen

Efterskoleforeningen bemærker, at skolerne først fra skoleåret 2013-14 har mulighed for at indrette deres inklusionstilbud efter de ændrede regler, og at de ændrede tilskudsregler først for alvor vil slå igennem i det følgende skoleår. Foreningen finder det på den baggrund forhastet, hvis der skal evalueres på baggrund af erfaringer fra disse to skoleår. Det foreslås, at ligesom lovforslaget er tidsforskudt i forhold til folkeskolelovens ændring, bør evalueringen også komme senere. Efterskoleforeningen anbefaler, at man også afventer, at man kan have erfaringer med ændring af specialundervisningsbestemmelserne.

Foreningen af Frie Fagskoler bakker op om lovforslaget og anbefaler, at den foreslåede evaluering af model for tilskud til inklusion tilpasses det særlige læringsrum på husholdningsskoler og håndarbejds- skoler.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet vil følge udviklingen i inklusionen af elever med behov i mindre end 9 ugentlige undervisningstimer og erfaringerne med den foreslåede tilskudsmodel for inklusion på efterskoler, husholdningsskole og håndarbejds- skoler med henblik på, at disse sammen med erfaringerne med inklusion i folkeskolen kan indgå i vurderingen af behovet for en revision af den foreslåede tilskudsmodel.

I efteråret 2012 forventer Ministeriet for Børn og Undervisning i dialog med skoleforeningerne at påbegynde kortlægningen af grundlaget for en ny tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning på skoler med et samlet særligt undervisningstilbud.

Ministeriet for Børn og Undervisning forventer samtidig i dialog med skoleforeningerne at kortlægge grundlaget for en ny tilskudsmodel for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på de øvrige efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Drøftelserne med skoleforeningerne herom forventes indledt i efteråret 2012 og forventes at kunne danne grundlag for en tilskudsmodel, som sammen med drøftelserne om en ny samlet tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning på skoler med et samlet særligt undervisningstilbud forventes at kunne indgå i et lovforslag til fremsættelse for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15 – parallelt med lovforslag om specialundervisningstilskud og permanent model vedrørende inklusionstilskud for de frie grundskoler, jf. ovenfor afsnit 2.2.3.

Samtidig vil Ministeriet for Børn og Undervisning på baggrund af dialog med skoleforeningerne herom vurdere, om der på dette tidspunkt er grundlag og behov for revision af den foreslåede tilskudsmodel for inklusion, eller om en revision heraf skal afvente yderligere erfaringer med bl.a. inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler.

Hvis det vurderes, at der er grundlag og behov for en revision af den foreslåede tilskudsmodel, vil børne- og undervisningsministeren fremsætte lovforslag for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15 om revision af ordningen for tilskud til inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, dvs. samtidig med det forventede tidspunkt for fremsættelse af lovforslag om ny tilskudsmodel for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler og om ny samlet tilskudsmodel for inklusion og specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler med et samlet særligt undervisningstilbud. Hvis det vurderes, at en revision skal afvente yderligere erfaringer med bl.a. inklusion på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, vil der blive taget stilling til et senere tidspunkt for fremsættelse af lovforslag om revision af tilskudsordningen.

Lovforslagets bemærkninger er justeret i overensstemmelse hermed.

Danske Handicaporganisationer finder, at det for at undgå negative afledte effekter af omlægningen af tilskud er vigtigt, at der i forbindelse med evaluering bliver fulgt op på udviklingen af andelen af elever med særlige behov på de frie skoler med fokus på, om modellen har understøttet inklusion. Danske Handicaporganisationer forventer at blive inddraget i drøftelser på baggrund af modellen.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet vil drage omsorg for, at Danske Handicaporganisationer bliver inddraget i drøftelser om evaluering og revision af den foreslåede tilskudsmodel for inklusion. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har i brev af 28. september 2012 til Danske Handicaporganisationer understreget, at styrelsen vil følge op på lovforslaget og herunder følge udviklingen i inklusion på de frie skoler, og at styrelsen i sammenhæng hermed agter at invitere Danske Handicaporganisationer til et møde vedrørende opfølgning på lovforslaget.

KL ønsker at blive inddraget i arbejdet med fastlæggelsen af den tilskudsmodel for inklusion, som forventes fremsat for Folketinget i folketingssamlingen 2014-15.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Ministeriet er enig i, at kommunernes synspunkter kan være af betydning for det kommende arbejde. KL vil derfor blive hørt over spørgsmål om tilskudsmæssige forhold, erfaringer med inklusion og specialundervisning og andet af relevans for det kommende analysearbejde.

2.3.6. Lærernes og forstanderens muligheder for at varetage inklusionsopgaven

Efterskoleforeningen anbefaler, at der er opmærksomhed på lærernes og forstandernes mulighed for at erhverve sig de nødvendige forudsætninger for inklusion og eventuelt afsættes midler hertil.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

De frie skoler er forpligtet til at løfte inklusionsopgaven. Staten yder tilskud til skolernes aktiviteter, herunder både i form af undervisningstaxametre og i form af tilskud til inklusion. Det er op til de frie kostskoler inden for tilskuddene at sørge for, at lærere og forstandere får mulighed for at erhverve sig de nødvendige forudsætninger for inklusion.

2.3.7. Samarbejde med PPR

Landssamrådet af PPR-chefer finder, at såfremt intentionerne bag inklusionslovgivningen skal bære frugt, vil der være et væsentligt behov for fortsat faglig sparring og kompetenceudvikling, og at PPR vil være en væsentlig samarbejdspartner i den forbindelse.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det følger af § 3, stk. 2 og 5, i lov om frie kostskoler, at elevens tidligere skolekommune skal yde vederlagsfri pædagogisk-psykologisk rådgivning for elever på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler. Hvis en elevs skolesituation giver anledning til bekymring, kan en forstander efter samråd med eleven og forældrene, hvis eleven er under 18 år, indstille eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering, selv om eleven ikke anses for at have behov for specialpædagogisk bistand. Ligeledes har eleven og forældrene, hvis eleven er under 18 år, mulighed for at anmode skolelederen om en pædagogisk-psykologisk vurdering af eleven, hvis de mener, at der er behov herfor.

2.4. Bemærkninger til såvel lovforslagets § 1 som § 2

Rigsrevisionen forudsætter, at Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen etablerer de fornødne interne kontroller til sikring af, at der kun udbetales tilskud til institutioner, der er berettiget hertil, og at der kan aflægges et rigtigt regnskab for ordningen.

Ministeriet for Børn og Undervisnings bemærkninger

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovforslagets § 1, nr. 6, samt af den foreslåede bestemmelse i § 24 a, stk. 1, i lov om frie kostskoler, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, at skolen i sit årsregnskab særskilt skal redegøre for tilskuddenes anvendelse. Endvidere følger det af bestemmelserne i § 24, stk. 1, i lov om friskoler og private grundsko-

ler m.v. og af § 39, stk. 1, i lov om frie kostskoler, at skolernes regnskaber skal opstilles og revideres efter regler opstillet af børne- og undervisningsministeren.

Skolens regnskaber skal attesteres af skolen og af skolens revisor, der skal være statsautoriseret eller registreret revisor, jf. § 24, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., og § 39, stk. 1, i lov om frie kostskoler.

I forhold til skolens regnskab foreslås med lovforslagets § 1, nr. 6, og § 2, nr. 4, en bemyndigelse til børne- og undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om skolens redegørelse i skolens årsregnskab for tilskuddenes anvendelse. Bemyndigelsen forventes udmøntet i form af en bekendtgørelsesændring efter høring af relevante parter, herunder Rigsrevisionen.